

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 aprilie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență :

președinte

Petru Ursache,

judcători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 08 noiembrie 2012, în cauza penală în privința inculpatului

Chiseev Vladimir Mihail, născut la 24 martie 1985, originar și locuitor al or. Ceadîr-Lunga, str. A. Russo, 3, ap.14, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare a cauzei

în instanța de fond: 02 iunie – 02 decembrie 2011

în instanța de apel: 15 martie – 08 noiembrie 2012

în instanța de recurs: 28 martie – 24 aprilie 2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 02 decembrie 2011, Chiseev Vladimir a fost condamnat în baza art. 326 alin.(1) Cod Penal la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 20.000 lei.

În temeiul art. 88 alin. (5) Cod Penal, luîndu-se în considerare termenul arestării preventive din 04 mai – 07 mai 2011 și arestării la domiciliu din 07 mai - 17 mai 2011, i-a fost atenuată pedeapsa aplicată și stabilită pedeapsa definitivă - amendă în mărime de 800 unități convenționale, ce constituie 16.000 lei.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 23 martie 2011, fiind colaborator al organizației obștești „Compatrioții Găgăuziei”, care prestează activități de consultare în chestiunile de obținere a cetățeniei Federației Ruse și emigrare, cunoscînd regula înscrierii prealabile la secția Consulară a Ambasadei Federației Ruse în Moldova pentru depunerea cererilor privind obținerea cetățeniei, inculpatul Chiseev Vladimir, a acceptat să primească de la Bolgar O. personal bani în sumă de 800 euro pentru sine și alte persoane cu funcții de răspundere din Ambasada

Federației Ruse în Republica Moldova, afirmând că are influență asupra funcționarilor Ambasadei Federației Ruse și poate să-i determine să urgenteze audiența lui Bolgar G., fără înscrierea prealabilă, pentru depunerea cererii și a actelor anexe în vederea obținerii cetățeniei Federației Ruse de către fiicele minore Bolgar Diana și Bolgar Ecaterina.

Ulterior, inculpatul i-a comunicat lui Bolgar O. despre necesitatea prezentării sale la 04 mai 2011 la secția Consulară, pentru depunerea actelor. În ziua stabilită, orele 14.30, Bolgar G. a fost invitat de secția Consulară, unde a depus cererea și actele necesare pentru primirea cetățeniei Federației Ruse de către fiicele minore Bolgar D. și Bolgar E. Ulterior, Bolgar G. la ieșire, pe la orele 15.45, aflându-se în automobilul Mercedes cu nr. GEAW 040, parcat în str. Toma Ciorbă 14, mun. Chișinău, ultimul i-a transmis inculpatului 800 euro, ce constituie 13.559 lei.

În ședința de judecată inculpatul nu a recunoscut vina, declarând că a primit 800 euro de la partea vătămată în calitate de onorariu pentru oferirea consultației și ajutorului în perfectarea pachetului de acte necesar obținerii cetățeniei. El i-a spus părții vătămate că lucrează în Serviciul Federal pentru Migrare de pe lângă Consulat și că o parte din banii respectivi sunt destinați altor persoane, nenominalizate.

Din cumulul probelor și circumstanțelor expuse în materialele dosarului penal, instanța a ajuns la concluzia că nu a existat intenția inculpatului de a sustrage banii părții vătămate sau de a-l instiga pe acesta la acte de corupere activă.

Astfel, acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate din prevederile art. 190 alin. (1), art. 42 alin. (4), 325 Cod penal în prevederile art. 326 alin. (1) Cod penal, ca acceptarea și primirea, personal, de bani pentru sine și pentru alte persoane, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice străine pentru a-l face să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

3. Avocatul Ahmedov R. a declarat apel, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat.

Apelantul a indicat că inculpatului i-a fost înaintată învinuirea în baza art. 190 alin. (1), art. 42 alin. (4), art. 325 Cod penal, iar instanța de fond, recalificându-i acțiunile în prevederile art. 326 alin. (1) Cod penal a depășit limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, lezând dreptul inculpatului la apărare, lipsindu-l de posibilitatea de a se apăra pe marginea învinuirii de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 326 Cod penal.

Totodată, apelantul consideră că în materialele dosarului lipsesc probe ce ar confirma comiterea de către inculpat a infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (1) Cod penal, condamnarea lui fiind fondată doar pe depozițiile părții vătămate.

4. Prin decizia Curții de Apel Comrat din 08 noiembrie 2012, apelul a fost admis, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Chiseev Vladimir a fost achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 326 alin.(1) Cod penal, pe motivul lipsei elementelor infracțiunii.

Instanța de apel a reținut că, probele cercetate în instanța de apel nu sunt suficiente pentru a recunoaște că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 326 alin. (1) Cod penal, ca acceptarea și primirea, personal, de bani pentru sine și pentru alte persoane, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice străine pentru a-l face să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite.

Pe lângă aceasta, conform art. 325 alin. (2) Cod de Procedură Penală, modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare. Instanța de fond a recalificat acțiunile inculpatului în baza art. 326 alin.(1) Cod penal, agravând situația lui, deoarece dispozițiile aplicate ale acestui articol nu erau în vigoare la data comiterii de către inculpat a faptei imputate și a emiterii sentinței din 02 decembrie 2011. Modificările la articolul dat au intrat în vigoare mai târziu, adică la 03 februarie 2012. Or, dispoziția art. 326 alin. (1) Cod penal în vigoare până la introducerea modificărilor respective nu conținea indicele calificativ „*influența asupra unei persoane publice străine*”, acesta nefiind imputat inculpatului nici prin rechizitoriu.

Totodată, procedînd astfel, nejudecînd în ședința judiciară învinuirea modificată și lipsîndu-l pe inculpat de posibilitatea de a se expune asupra acesteia, instanța de fond a încălcat drepturile lui la apărare și la un proces echitabil, garantate de art. 6 CEDO.

Procurorul, în cadrul examinării cauzei în prima instanță, nu a solicitat modificarea învinuirii și nici nu a atacat sentința în ordine de apel.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul a invocat că probele prezentate de acuzare demonstrează vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzută de art. 326 alin. (1) Cod penal, ca acceptarea și primirea, personal, de bani pentru sine și pentru alte persoane, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice străine pentru a-l face să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvîrșite, iar instanța de apel a ajuns la concluzie greșită că în acțiunile acestuia lipsesc elementele infracțiunii incriminate. Procurorul nu era obligat să schimbe acuzarea inculpatului în instanța de fond, deoarece, conformitate cu art. 326 Cod de Procedură Penală, învinuirea poate fi modificată de acuzator doar dacă probele cercetate în ședința de judecată dovedesc incontestabil că inculpatul a săvîrșit o infracțiune mai gravă decît cea incriminată anterior, fapt neprezent în cauza dată.

Recalificînd acțiunile inculpatului în baza art. 326 alin. (1) Cod penal, instanța de fond nu i-a agravat situația, deoarece pedeapsa prevăzută de sancțiunea art. 326 alin. (1) Cod penal este mai blîndă decît cea prevăzută de sancțiunea art. 325 alin. (1) Cod penal.

În drept recursul se întemeiază pe prevederile: „*art. 427 a. (1) p. 12) CPP*”.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului respectiv pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal

concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Potrivit art. 424 alin. (2), 429 alin. (1), 430 alin. (5), 434 Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să fie motivată, să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Instanța de recurs, se pronunță doar în limitele motivelor invocate în recurs.

Recursul ordinar este fondat în drept doar pe temeiul stipulat în art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, că faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită (*pct. 5 din prezenta decizie*).

Însă, în pofida prevederilor enunțate, recurentul nu a indicat, care ar fi erorile concrete de drept și esența circumstanței că, în cazul în care inculpatul a fost achitat pe motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii, faptei săvârșite i s-ar fi dat o încadrare juridică greșită, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Astfel, recursul declarat, în raport cu motivele invocate, nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să concretizeze și să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și care ar agrava situația persoanei achitate.

Or, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se atestă că instanța de apel, conform împrejurărilor constatate și reproduse în pct. 4. din prezenta decizie, a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

Concluziile instanței de apel privind achitarea inculpatului de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute la art. 326 alin. (1) Cod penal pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, coroborează și cu următoarele circumstanțe.

Potrivit art. 8, 10 alin. (2) Cod penal, 53 alin. (1), 325 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 6 alin. 3 lit. a), b) CEDO, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv. Judecarea

cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, învinuirea în numele statului fiind reprezentată doar de procuror. Orice acuzat are dreptul să fie informat, în termenul cel mai scurt și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa, să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale.

Aceste prescripții legale au fost încălcate de instanța de fond.

Or, răspunderea penală pentru acceptarea și primirea, personal, de bani pentru sine și pentru alte persoane, de către o persoană care susține că are influență asupra unei persoane publice străine pentru a-l face să grăbească îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale, indiferent dacă asemenea acțiuni au fost sau nu săvârșite, a fost introdusă în dispoziția art. 326 alin. (1) Cod penal, prin Legea nr. 245 din 02 decembrie 2011, dar în vigoare de la 03 februarie 2012. Adică, instanța de fond a condamnat ilegal inculpatul, pentru acțiuni neprevăzute de Codul penal, la data comiterii – 23 martie-04 mai 2011 și la data adoptării sentinței – 02 decembrie 2011, drept infracțiune (*pct. 1 și 2 din prezenta decizie*).

Totodată, această lege nu are efect retroactiv, deoarece conține elemente calificative noi, neregăsite în legea veche și nici imputate inculpatului prin actul de învinuire, adică prezintă o înrăutățire a persoanei inculpate.

Mai mult, procurorul nu a susținut, prin nedeclararea apelului, acuzarea inițială imputată inculpatului în baza art. 190 alin. (1), 42 alin. (4), 325 alin. (1) Cod penal, lipsind instanța de apel să judece cauza în raport cu învinuirea formulată în rechizitoriu.

Pe lângă acesta, conform jurisprudenței CEDO, relevată în hotărârea din 12 aprilie 2011, în cauza A. Constantin vs. România, instanța care consideră că este necesară o schimbare de încadrare juridică, trebuie să pună acest aspect în discuția părților și să indice inculpatului că este în drept să ceară timp să își pregătească apărarea și să propună probe. În speță, instanța a trecut la recalificarea faptelor abia în momentul deliberării, deci după finalizarea dezbaterilor în cauză, fiind, cu evidență, prea târziu pentru ca părțile să își exercite dreptul de a-și construi apărarea.

În cauza de pe rol, instanța de fond la fel a judecat pricina penală în condiții similare și instanța de apel corect a concluzionat că în aceste circumstanțe a fost încălcat drepturile inculpatului la apărare și la un proces echitabil, garantate de art. 6 CEDO (*pct. 1,2 și 4 din prezenta decizie*).

Circumstanțele expuse relevă, astfel, că instanța de apel, la judecarea cauzei penale nu a comis erori de drept, că decizia instanței de apel conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, iar recursul declarat este și vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1), 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut, și este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. Conform art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 08 noiembrie 2012, în cauza penală în privința inculpatului Chiseev Vladimir Mihail, deoarece nu îndeplinește cerințele legale de conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 22 mai 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE
DISPOZITIV

24 aprilie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție
în componență :
Președinte Petru Ursache,
Judecători Iurie Diaconu, Elena Covalenco,
examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de
procuror împotriva deciziei Curții de Apel Comrat din 08 noiembrie 2012, în cauza
penală în privința inculpatului

*Chiseev Vladimir Mihail, născut la
24 martie 1985, originar și locuitor al or. Ceadâr-
Lunga, str. A. Russo, 3, ap.14, cetățean al R.
Moldova, fără antecedente penale.*

Termenul de examinare a cauzei
Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: 02 iunie – 02 decembrie 2011
în instanța de apel: 15 martie – 08 noiembrie 2012
în instanța de recurs: 28 martie – 24 aprilie 2013.

Conform art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1) și 4), alin. (3) Cod de
procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procuror, împotriva deciziei
Curții de Apel Comrat din 08 noiembrie 2012, în cauza penală în privința
inculpatului Chiseev Vladimir Mihail, deoarece nu îndeplinește cerințele legale de
conținut și este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată la 22 mai 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco